

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1011

21 Ιουνίου 2007

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 258685

Πρόγραμμα Ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 1 του π.δ/τος 133/1992 (Α' 66) «Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανση της Κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρσιτικά νοσήματα».
2. Το άρθρο 5 του π.δ. 41/2006 (Α' 44) «Παρακολούθηση των ζωνοδόων και των ζωνοσογόνων παραγόντων σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».
3. Το π.δ. 224/1998 (Α' 175) που αφορά υγειονομικά και λοιπά μέτρα για τον έλεγχο της σαλμονέλλωσης των πουλερικών.
4. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τον έλεγχο της σαλμονέλλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων».
5. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1003/2005 της Επιτροπής της 30ης Ιουνίου 2005 για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον κοινοτικό στόχο για τη μείωση του επιπολασμού ορισμένων οροτύπων σαλμονέλλας σε σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 2160/2003.
6. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1177/2006 της 1ης Αυγούστου 2006 για την εφαρμογή του κανονισμού της ΕΚ 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη χρησιμοποίηση ειδικών μεθόδων ελέγχου μέσα στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων για τον έλεγχο της σαλμονέλλας στα πουλερικά.
7. Την απόφαση της Επιτροπής 2006/759/ΕΚ «Περί έγκρισης ορισμένων εθνικών προγραμμάτων για τον έλεγχο της σαλμονέλλας σε σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*».
8. Την απόφαση Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπ' αριθ. 301509/19.11.2004 (Β' 1762) «Μεταβίβαση στο Γενικό Γραμματέα, στους Γενικούς Διευθυντές και στους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου

της εξουσίας να υπογράφουν με «εντολή Υφυπουργού».

9. Το γεγονός ότι οι δαπάνες για την εφαρμογή του προγράμματος προβλέπονται και μπορούν να καλύπτονται από τον τακτικό προϋπολογισμό (Κ.Α 5329 Φ29/110) σύμφωνα με τις εκάστοτε ετήσιες αποφάσεις οικονομικών ενισχύσεων για την εξυγίανση του κτηνοτροφικού κεφαλαίου της χώρας των Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομίας και Οικονομικών.

10. Τη σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων για την ανάγκη εφαρμογής του προγράμματος αυτού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Στόχος

1. Εγκρίνουμε από 1.1.2007 την εφαρμογή προγράμματος ελέγχου ορισμένων οροτύπων σαλμονέλλας, οι οποίοι έχουν σχέση με τη δημόσια υγεία, σε όλα τα ενήλικα σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* με μέγεθος τουλάχιστον 250 πουλερικά.

2. Το Πρόγραμμα καλύπτει περίοδο τριών ετών, η οποία αρχίζει από 1ης Ιανουαρίου 2007 και λήγει την 31 Δεκεμβρίου 2009.

3. Στόχος του Προγράμματος είναι η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. hadar*, *S. infantis* και *S. virchow* στα σμήνη των ορνιθών αναπαραγωγής. Την 31.12.2009 ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίζεται σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των ενήλικων εκτρεφόμενων σμηνών ορνιθών αναπαραγωγής που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή.

4. Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ/τος 224/1998 (Α' 175) και του π.δ/τος 211/1992 (Α' 100) για τις σαλμονέλλες των οροτύπων *S. pullorum* και *S. gallinarum*.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ορισμοί:
α) του π.δ/τος 41/2006 (Α' 44),
β) του π.δ/τος 224/1998 (Α' 175) και
γ) του Καν. (ΕΚ) 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 3

Φορείς - Αρμοδιότητες

Υπεύθυνοι φορείς για την υλοποίηση του Προγράμματος είναι:

1) Οι επιχειρήσεις ορνίθων αναπαραγωγής, τα εκκολλαπτήρια των αυγών επώασης του αυτού είδους, καθώς και τα ιδιωτικά κτηνιατρικά εργαστήρια που υποχρεούνται να διενεργούν τους αυτοελέγχους σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που καθορίζονται στο παράρτημα I της παρούσας.

2) Οι επίσημες κτηνιατρικές αρχές, οι οποίες διενεργούν τους ελέγχους που καθορίζονται στο παράρτημα II της παρούσας. Οι αρχές αυτές και οι αρμοδιότητες τους είναι οι ακόλουθες:

2α) Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το οποίο είναι αρμόδιο για:

i) τον έλεγχο σε κεντρικό επίπεδο και τον συντονισμό όλων των λοιπών αρμοδίων φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου των κινήτων στελεχών της *Salmonella* spp σε όρνιθες αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, σε όλη τη χώρα,

ii) τον ορισμό των αρχών και φορέων εφαρμογής του προγράμματος και του καθορισμού των αρμοδιοτήτων αυτών, ανάλογα με τις ανάγκες του προγράμματος,

iii) την παροχή κατάλληλων οδηγιών και διευκρινίσεων προς τους φορείς εφαρμογής του προγράμματος, με σκοπό τη διευκόλυνση και ενίσχυση του έργου τους,

iv) τη συλλογή των στοιχείων και των αποτελεσμάτων του προγράμματος ελέγχου, την αξιολόγηση αυτών καθώς και για την ενημέρωση των αρμοδίων αρχών της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2β) Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων:

Είναι αρμόδιες για τη διεξαγωγή των επίσημων ελέγχων, σύμφωνα με το Παράρτημα II της παρούσας, λαμβάνοντας υπόψη τις δειγματοληψίες που διενεργούνται με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής μονάδας, οι οποίες αποτελούν μέρος των επίσημων ελέγχων.

2γ) Τα Τμήματα Μικροβιολογίας των Ινστιτούτων Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων των Κέντρων Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών και Θεσσαλονίκης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθώς και τα Κτηνιατρικά Εργαστήρια Ηρακλείου, Ιωαννίνων, Λάρισας και Τρίπολης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Είναι αρμόδια για:

i) την παραλαβή των αποστελλομένων επίσημων δειγμάτων από τις συμμετέχουσες στο Πρόγραμμα Κτηνιατρικές αρχές των Ν.Α της περιοχής δικαιοδοσίας τους και τη διενέργεια σε αυτά των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων για την ανίχνευση της σαλμονέλλας,

ii) την τριμηνιαία υποβολή των στοιχείων και αποτελεσμάτων στην Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και

iii) την αποστολή των θετικών για την σαλμονέλλωση καλλιέργειών στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς Σαλμονελλών.

2δ) Το Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χαλκίδας (Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς Σαλμονελλών)

Είναι αρμόδιο για:

i) τον προσδιορισμό του οροτύπου των θετικών για τη σαλμονέλλα καλλιέργειών που του αποστέλλονται από τα άλλα κτηνιατρικά εργαστήρια και για την τριμηνιαία αποστολή των αποτελεσμάτων οροτυποποίησης στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

ii) την παραλαβή των αποστελλομένων επίσημων δειγμάτων από τις συμμετέχουσες στο πρόγραμμα Κτηνιατρικές αρχές της περιοχής δικαιοδοσίας του και τη διενέργεια σε αυτά των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων, για την ανίχνευση και οροτυποποίηση της σαλμονέλλας,

iii) τη συνεργασία με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη σαλμονέλλα,

iv) τη διασφάλιση της κοινοποίησης των πληροφοριών που παρέχει το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη σαλμονέλλα στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων και στα εργαστήρια της παραγράφου 2γ του παρόντος άρθρου,

v) την παροχή επιστημονικής και τεχνικής συνδρομής στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της ΔΥΖ για την εφαρμογή συντονισμένων σχεδίων ελέγχου της Σαλμονέλλας,

vi) την παρακολούθηση από κοντά των εξελίξεων σχετικά με την επιδημιολογία της σαλμονέλλας,

vii) την ενημέρωση, κατά περίπτωση, του κοινοτικού εργαστηρίου αναφοράς για θέματα σχετικά με τα στελέχη του εμβολίου σαλμονέλλας και άλλες ειδικές μεθόδους ελέγχου,

viii) τον συντονισμό των προτύπων και των μεθόδων διάγνωσης που εφαρμόζονται σε κάθε εργαστήριο διάγνωσης της σαλμονέλλας στη χώρα. Για το σκοπό αυτό:

- Προγραμματίζει την προμήθεια των απαραίτητων αναλωσίμων υλικών διάγνωσης για την κάλυψη των αναγκών των εργαστηρίων της παραγράφου 2γ που ασχολούνται με την απομόνωση της σαλμονέλλας.

- Ελέγχει την ποιότητα όλων των υποστρωμάτων και αντιδραστηρίων που χρησιμοποιούνται από τα κτηνιατρικά εργαστήρια της παραγράφου 2γ του παρόντος, καθώς και από το ίδιο.

- Οργανώνει μία τουλάχιστον συγκριτική δοκιμή ανά έτος (ring test) .

- Διατηρεί απομονώματα των σαλμονελλών για 2 έτη και είναι αρμόδιο για την προαιρετική διενέργεια φαγοτυπίας και δοκιμής αντιμικροβιακής ευαισθησίας στα θετικά δείγματα.

- Συνεργάζεται με τα άλλα εθνικά εργαστήρια της χώρας που ασχολούνται με την απομόνωση των σαλμονελλών που προσβάλλουν τον άνθρωπο.

- Διοργανώνει, ενδεχομένως, μαθήματα κατάρτισης για το προσωπικό των εργαστηρίων διάγνωσης της σαλμονέλλας στη χώρα.

Οι εργαστηριακοί έλεγχοι διεξάγονται σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παράρτημα III.

Άρθρο 4

Αυτοέλεγχοι και αρχεία επιχειρήσεων και εκκολλαπτηρίων

1. Οι επιχειρήσεις αναπαραγωγής πουλερικών του είδους *Gallus gallus*, τηρούν αρχεία ή μηχανογραφημένο σύστημα στο οποίο τηρούνται ή καταγράφονται όλα τα στοιχεία που αφορούν:

α) τους αυτοελέγχους που διενεργούν στα πλαίσια του Προγράμματος, σύμφωνα με το Παράρτημα I της παρούσας: ημερομηνίες δειγματοληψίας, είδος και αριθμός δειγμάτων που λαμβάνονται από τα πουλερικά, τα αυγά επώασης και τις ζωοτροφές, τα κτηνιατρικά εργαστήρια στα οποία αποστέλλονται τα δείγματα, απαντήσεις των κτηνιατρικών εργαστηρίων, φαρμακευτικές αγωγές, εμβόλια και σκευάσματα που χρησιμοποιούνται με τις αντίστοιχες ημερομηνίες, πρόγραμμα απολυμνήσεων, μυοκτονιών και απεντομώσεων με τα αντίστοιχα σκευάσματα που χρησιμοποιούνται.

β) την προμήθεια ζωοτροφών, νεοσσών αναπαραγωγής, στρωμνής με αναφορά στις αντίστοιχες ημερομηνίες, τις ποσότητες και τους προμηθευτές. Επίσης, τις αποστολές αυγών επώασης προς τα εκκολαπτήρια, ορνίθων προς σφαγή, κόπρου και νεκρών πτηνών προς τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας με αναφορά στις αντίστοιχες ημερομηνίες, τις ποσότητες και τους παραλήπτες.

2. Τα εκκολαπτήρια αυγών επώασης του είδους Gallus gallus, τηρούν αρχεία στα οποία καταγράφονται: α) οι παραλαβές αυγών επώασης από τις επιχειρήσεις αναπαραγωγής με αντίστοιχη αναφορά στις ημερομηνίες, στις ποσότητες και τους προμηθευτές, β) οι αποστολές νεοσσών σε εκμεταλλεύσεις πουλερικών απόδοσης με αντίστοιχη αναφορά στις ημερομηνίες, στις ποσότητες και τους παραλήπτες, γ) οι ημερομηνίες απολυμάνσεων, μυοκτονιών και απεντομώσεων και τα αντίστοιχα σκευάσματα καθώς και οι αυτοέλεγχοι που διενεργούνται στα πλαίσια του Προγράμματος σύμφωνα με το Παράρτημα Ι, δ) οι ημερομηνίες δειγματοληψίας, το είδος δειγμάτων που λαμβάνονται, τα κτηνιατρικά εργαστήρια στα οποία αποστέλλονται τα δείγματα και τις απαντήσεις των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών ελέγχων.

Άρθρο 5

Κοινοποιήσεις εργαστηριακών αποτελεσμάτων

Οι επιχειρήσεις αναπαραγωγής πουλερικών του είδους Gallus gallus και τα εκκολαπτήρια πουλερικών του αυτού είδους και οι ιδιοκτήτες ή οι υπεύθυνοι των κτηνιατρικών εργαστηρίων, οι οποίοι διενεργούν τους αυτοελέγχους σύμφωνα με το Παράρτημα Ι καθώς και τα κτηνιατρικά εργαστήρια των παραγράφων 2γ και 2δ του άρθρου 3, τα οποία διενεργούν τους επίσημους ελέγχους σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της παρούσας, κοινοποιούν αμέσως στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και στο φορέα της παραγράφου 2α του άρθρου 3 τα ύποπτα ή θετικά αποτελέσματα ελέγχων:

- α) για salmonella spp. ή
- β) για έναν ή περισσότερους από τους αναφερόμενους στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 της παρούσας οροτύπους σαλμονελλών καθώς και
- γ) για την ανίχνευση αντιμικροβιακών ουσιών.

Άρθρο 6

Χρήση φαρμάκων κατά των σαλμονελλών

1. Απαγορεύεται η συνταγογράφηση και η χρήση αντιμικροβιακών ουσιών κατά των σαλμονελλών στα πουλερικά αναπαραγωγής του είδους Gallus gallus.

2. Κατά τις εργαστηριακές εξετάσεις που διενεργούνται στα πλαίσια των επισήμων ελέγχων του Παραρτήματος ΙΙ της παρούσας, τα δείγματα των πουλερικών από τις επιχειρήσεις αναπαραγωγής και τα εκκολαπτήρια, εξετάζονται για την παρουσία φαρμάκων και αντιμικροβιακών ουσιών.

3. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καν. (ΕΚ) αρ. 1177/2006 της Επιτροπής της Ε.Ε επιβάλλεται η χορήγηση αντιμικροβιακών ουσιών στα πουλερικά αναπαραγωγής του είδους Gallus gallus για λόγους άλλους από την καταπολέμηση της σαλμονέλλας, εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία:

α) Η επιχείρηση αναπαραγωγής, ενημερώνει γραπτά την αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, αιτούμενη τη χρήση φαρμακευτικής αγωγής, τους λόγους για τους οποίους αυτή απαιτείται, το σμήνος ή τα σμήνη στα οποία αυτή θα εφαρμοστεί και τη διάρκεια εφαρμογής της.

β) Η αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης μεταβαίνει επιτόπου για να προβεί σε κλινική εξέταση των πουλερικών και ενδεχομένως λαμβάνει τα κατά την κρίση της αναγκαία δείγματα, τα οποία αποστέλλει αμέσως στα κτηνιατρικά εργαστήρια των παραγράφων 2γ και 2δ του άρθρου 3 της παρούσας για εργαστηριακό έλεγχο.

γ) Όταν, σύμφωνα με την κατά το σημείο β), κλινική εξέταση των πουλερικών δεν διαπιστωθεί υποψία προσβολής από σαλμονέλλα ή όταν, μετά τον εργαστηριακό έλεγχο, τα αποτελέσματα είναι αρνητικά για σαλμονέλλα, η αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης χορηγεί έγγραφη απάντηση στην επιχείρηση, με την οποία επιτρέπει τη χρήση της αιτούμενης φαρμακευτικής αγωγής ή χορηγεί την αιτούμενη κτηνιατρική συνταγή, εφ' όσον απαιτείται.

δ) Όταν στα πλαίσια της διαδικασίας των σημείων β) και γ) της παρούσας παραγράφου διαπιστώνεται ή δεν αποκλείεται υποψία προσβολής από σαλμονέλλα ή τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων είναι θετικά για σαλμονέλλα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 της παρούσας.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατά παρέκκλιση των διατάξεων των σημείων β) και γ) της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται η κατόπιν κτηνιατρικής συνταγής χορήγηση και χρήση των αιτουμένων αντιμικροβιακών ουσιών στα πουλερικά αναπαραγωγής του είδους Gallus gallus, χωρίς να έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες των σημείων αυτών, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) έχει εφαρμοστεί η διαδικασία της παραγράφου 3α του παρόντος άρθρου,

β) ο υπεύθυνος κτηνίατρος της επιχείρησης τεκμηριώνει την ανάγκη χορήγησης αντιμικροβιακών ουσιών,

γ) έχει διενεργηθεί υποχρεωτική δειγματοληψία από επίσημο κτηνίατρο προ της εφαρμογής της θεραπείας.

Άρθρο 7

Αποτελέσματα - Μέτρα

1. Όταν κοινοποιούνται:

α) από τις επιχειρήσεις, στα πλαίσια των αυτοελέγχων τους, θετικά για σαλμονέλλα αποτελέσματα σύμφωνα με το άρθρο 5 ή

β) όταν δεν αποκλείεται υποψία προσβολής από σαλμονέλλα, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 3β ή

γ) όταν κοινοποιούνται θετικά για την ανίχνευση αντιμικροβιακών ουσιών αποτελέσματα, η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης με απόφασή της χαρακτηρίζει τα σμήνη ύποπτα για σαλμονέλλα και διενεργεί επίσημο έλεγχο στα πλαίσια του οποίου:

i) για τις περιπτώσεις α) και β) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου λαμβάνει τα κατά την κρίση της κατάλληλα επίσημα δείγματα, τα οποία αποστέλλει προς τα αρμόδια κρατικά κτηνιατρικά εργαστήρια, για τη διενέργεια των απαραίτητων εξετάσεων απομόνωσης και οροτυποποίησης των σαλμονελλών,

ii) για την περίπτωση γ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου επαναλαμβάνει, εφόσον εξακριβώνεται ότι η παρουσία αντιμικροβιακών ουσιών ή ανασταλτικών παραγόντων της ανάπτυξης των βακτηρίων οφείλεται σε θεραπεία που χορηγήθηκε σύμφωνα την παράγραφο 4 του άρθρου 6, τη δειγματοληψία στο σμήνος, μέχρι να μην ανιχνεύεται πλέον κανένας ανασταλτικός παράγοντας, ή σαλμονέλλα ή μέχρι να καταστραφεί το σμήνος αναπαραγωγής.

Τα παραγόμενα αυγά για το παραπάνω χρονικό διάστημα, (δηλαδή μέχρι να αποκλειστεί ή να επιβεβαιωθεί

η παρουσία σαλμονέλλας και μέχρι να μην ανιχνεύεται πλέον αντιμικροβιακή ουσία ή παράγοντας), με απόφαση της Δ/νσης Κτηνιατρικής καταστρέφονται ή οδηγούνται για θερμική επεξεργασία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων.

Κατά παρέκκλιση και μετά από αίτημα του υπευθύνου της επιχείρησης τα εν λόγω αυγά και υπό την ευθύνη του, μπορεί να διατηρούνται και να επωάζονται ξεχωριστά από άλλα αυγά. Στην περίπτωση κατά την οποία στην αμέσως επόμενη επίσημη δειγματοληψία, η οποία πραγματοποιείται το πολύ εντός τριών εργασιμών ημερών από την έκδοση του προηγούμενου αποτελέσματος, ανιχνευθεί εκ νέου ο ανασταλτικός παράγοντας ή η αντιμικροβιακή ουσία, τα αποθηκευμένα ή επωασμένα αυγά με απόφαση της Δ/νσης Κτηνιατρικής καταστρέφονται ή οδηγούνται για θερμική επεξεργασία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία στα πλαίσια του επίσημου ελέγχου σε δείγματα που συλλέχτηκαν στο εκκολαπτήριο, ανιχνεύθηκε ένας από τους πέντε οροτύπους σαλμονέλλας που αναφέρονται στο άρθρο 1 καθώς και σε περίπτωση κατά την οποία η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης υποπτεύεται λανθασμένα αρνητικά αποτελέσματα κατά την πρώτη επίσημη δειγματοληψία ή λανθασμένη θετική δειγματοληψία στα πλαίσια του αυτοελέγχου, προβαίνει σε επίσημη δειγματοληψία επαλήθευσης στην επιχείρηση εκτροφής με τη λήψη νέων δειγμάτων.

3. Όταν στα πλαίσια των διατάξεων της παραγράφου 1 ή 2 του παρόντος άρθρου κοινοποιούνται θετικά για *S. enteritidis* ή *S. typhimurium* αποτελέσματα η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης με απόφασή της λαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- α) χαρακτηρίζει το σμήνος «θετικό για σαλμονέλλα».
- β) Απαγορεύει τη μετακίνηση:
  - i. πουλερικών και αυγών επώασης από ή προς την επιχείρηση εκτός αν η ίδια με άδειά της το επιτρέπει, προκειμένου να θανατωθεί και να καταστραφεί υπό έλεγχο ή προκειμένου να σφαγεί σε καθορισμένο σφαγείο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (κανονισμός 853/2004, παράρτημα ΙΙΙ, τμήμα ΙΙ), για την υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων,
  - ii. στρωμνής και κόπρου από την επιχείρηση εκτός εάν η ίδια με άδειά της το επιτρέπει, προκειμένου να υποστούν επεξεργασία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

γ) Επιβάλλει τη σφαγή ή την καταστροφή όλων των πουλερικών του σμήνους, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο ο κίνδυνος της εξάπλωσης της σαλμονέλλας. Η σφαγή διεξάγεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων. Τα προϊόντα που προέρχονται από αυτά τα πτηνά μπορούν να διατίθενται στην αγορά προς ανθρώπινη κατανάλωση μετά από θερμική επεξεργασία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων. Εάν δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, τα προϊόντα αυτά χρησιμοποιούνται ή διατίθενται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002.

δ) Επιβάλλει την καταστροφή των μη επωασμένων αυγών του θετικού για σαλμονέλλα σμήνους ή μετά από κατάλληλη σήμανση επιτρέπει τη μεταφορά τους με άδειά της, προς εγκατάσταση εγκεκριμένη για την επεξεργασία προϊόντων αυγών, προκειμένου να υποστούν θερμική επεξεργασία, η οποία να εγγυάται την εξάλειψη της σαλμονέλλας, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων.

ε) Προβαίνει σε επιζωοτιολογική διερεύνηση και έλεγχο, για την εξακρίβωση της πηγής της μόλυνσης της προσβληθείσας επιχείρησης ή του εκκολαπτηρίου. Σε ειδική έκθεση καταγράφονται λεπτομερώς τα ευρήματα της τήρησης των μέτρων βιοασφάλειας που περιγράφονται στο παράρτημα Ι.

στ) Συστήνει τον καθαρισμό και την αποτελεσματική απολύμανση των χώρων μετά την απομάκρυνση των μολυσμένων σμηνών. Η απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία (Κανονισμός 1774/2002.)

ζ) Επιτρέπει τον επαναπληθυσμό των επιχειρήσεων με πουλερικά που έχουν ελεγχθεί για τους πέντε (5) ορότυπους σαλμονέλλας του προγράμματος με αρνητικά αποτελέσματα. Ο επαναπληθυσμός επιτρέπεται μετά την παρέλευση 21 ημερών από τη διαδικασία απομάκρυνσης των μολυσμένων σμηνών, αυγών, στρωμνής και οτιδήποτε άλλο μπορεί να μεταδώσει τη νόσο και την ολοκλήρωση των προκαταρκτικών διαδικασιών καθαρισμού και απολύμανσης.

η) Σε περίπτωση κατά την οποία τα προς επώαση αυγά που προέρχονται από σμήνη όπου διαπιστώθηκε η παρουσία ενός από τους ορότυπους *Salmonella enteritidis*, ή *Typhimurium*, βρίσκονται σε ένα εκκολαπτήριο, τα αυγά αυτά καταστρέφονται ή υπόκεινται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1774/2002 και στο εκκολαπτήριο διενεργείται σχολαστική απολύμανση των μηχανών επώασης και εκκόλαψης και γενικότερη απολύμανση όλων των χώρων του.

4. Στην περίπτωση κατά την οποία η επιχείρηση αναπαραγωγής διατηρεί:

α) μόνο ένα σμήνος το οποίο χαρακτηρίζεται θετικό για σαλμονέλλα, με την απόφαση της παραγράφου 3 αναστέλλεται ο διακριτικός κωδικός αριθμός του άρθρου 6 παρ. 4 του π.δ 224/1998 (Α' 175) κατά τη χρονική διάρκεια που καθορίζεται στην παράγραφο 3η του παρόντος άρθρου.

β) Περισσότερα του ενός σμήνη στην ίδια τοποθεσία, ο διακριτικός αριθμός δεν αναστέλλεται, με την υπόθεση ότι ο έλεγχος των σμηνών αυτών αποδειχθεί αρνητικός για σαλμονέλλα και λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για τον πλήρη διαχωρισμό των αυγών του θετικού σμήνους.

5. Όταν ολοκληρωθούν οι διαδικασίες της παραγράφου 3, τότε η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης προβαίνει στην άρση των επιβληθέντων μέτρων.

6. Όταν τα αποτελέσματα του επίσημου ελέγχου σε σμήνη ύποπτα για σαλμονέλλα είναι αρνητικά για τους οροτύπους *enteritidis* ή *typhimurium*, η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης με απόφασή της χαρακτηρίζει το σμήνος «αρνητικό για σαλμονέλλα» και αίρει τα επιβληθέντα μέτρα.

7. Σε περίπτωση διαπίστωσης άλλου ορότυπου πέραν των *S. enteritidis* /*Typhimurium*, τότε η αρμόδια κτηνιατρική αρχή προβαίνει σε έλεγχο ιχνηλασιμότητας και συστάσεις για βελτίωση των μέτρων βιοασφάλειας.

Άρθρο 8 Εμβολιασμοί

1. Τα σμήνη πουλερικών αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* επιτρέπεται να εμβολιάζονται με εγκεκριμένα εμβόλια κατά των σαλμονελλών, ως προληπτικό μέτρο εφαρμογής και επίτευξης του στόχου του παρόντος προγράμματος.

2. Οι αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, στα πλαίσια των επισήμων ελέγχων που διενεργούν, εξακριβώνουν εάν τα χορηγούμενα εμβόλια είναι εγκεκριμένα από τον ΕΟΦ.

Άρθρο 9

Οικονομικές αποζημιώσεις και ενισχύσεις

1. Στους ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων αναπαραγωγής πουλερικών του είδους *Gallus gallus* στους οποίους επιβάλλονται τα μέτρα θανάτωσης και καταστροφής της παραγράφου 3 του άρθρου 7 της παρούσας, καταβάλλεται οικονομική αποζημίωση, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα απόφαση του «προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων και ενισχύσεων για την εξυγίανση του κτηνοτροφικού κεφαλαίου της χώρας με έγκριση ή και οικονομική συμμετοχή της Κοινότητας».

2. Είναι δυνατόν να καταβάλλονται οικονομικές ενισχύσεις για την αγορά εμβολίων κατά των σαλμονελλών *Enteritidis*, *Typhimurium*, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα απόφαση του «προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων και ενισχύσεων για την εξυγίανση του κτηνοτροφικού κεφαλαίου της χώρας με έγκριση ή και οικονομική συμμετοχή της Κοινότητας».

3. Για την καταβολή των οικονομικών αποζημιώσεων και ενισχύσεων επιβάλλεται η τήρηση, από τον ιδιοκτήτη ή τον υπεύθυνο της επιχείρησης ή του εκκολαπτηρίου, όλων των διατάξεων της παρούσας απόφασης και των μέτρων βιοασφάλειας που καθορίζονται στο παράρτημα Ι.

Άρθρο 10

Κυρώσεις

Στους μη συμμορφούμενους με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης και των μέτρων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της, δεν καταβάλλονται αποζημιώσεις ή ενισχύσεις και επιπλέον επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 23 του ν. 248/1914 (Α' 110), όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 13 του ν. 2538/1997 (Α' 242).

Άρθρο 11

Παραρτήματα

Παρατίθενται ακολούθως τα Παραρτήματα Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΚΟΛΑΠΤΗΡΙΩΝ

Επιχειρήσεις αναπαραγωγής:

Οι αυτοέλεγχοι συνίστανται σε ελέγχους των σμηνών, των ζωοτροφών και της αποτελεσματικότητας των μέτρων βιο-ασφάλειας που λαμβάνουν. Όλα τα λαμβανόμενα δείγματα αποστέλλονται σε αρμόδια εργαστήρια για τη διενέργεια των προβλεπομένων εξετάσεων.

Α. ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΜΗΝΩΝ

Α.1 Σε ηλικία ανάπτυξης:

1) Στους νεοσσούς μιας ημέρας: λαμβάνονται δείγματα από την εσωτερική επένδυση των κουτιών εντός των οποίων παραδίδονται οι νεοσσοί στην επιχείρηση αναπαραγωγής και από τα πτώματα των νεοσσών που είναι νεκροί κατά την άφιξη (πάνω από 10 νεοσσοί και τουλάχιστον 20 για σμήνος που έχει πάνω από 500 νεοσσούς).

2) Στα πτηνά 4 εβδομάδων, στην εκμετάλλευση.

3) Και 2 εβδομάδες πριν τη μετάβαση στη φάση ωοτοκίας ή τη μονάδα ωοτοκίας, στην εκμετάλλευση.

Στις περιπτώσεις 2) και 3) λαμβάνονται δείγματα τα οποία σημαίνονται κατάλληλα και επί της συσκευασίας γράφονται η ημερομηνία, ο τύπος δείγματος και ο κωδικός αριθμός σμήνους. Τα δείγματα αποτελούνται από σύνθετα δείγματα περιττωμάτων, τα οποία συλλέγονται από διαφορετικά σημεία του θαλάμου με τον ακόλουθο τρόπο συλλογής:

α. μέθοδος μάκτρων για μπότες (boot swabs):

Από κάθε σμήνος που υποβάλλεται σε δειγματοληψία στην εκμετάλλευση πρέπει να λαμβάνονται πέντε ζεύγη μάκτρων ή «καλτσών».

Τα μάκτρα για μπότες που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι αρκετά απορροφητικά ώστε να απορροφούν την υγρασία. Δεκτές είναι επίσης «κάλτσες» από κυλινδρική γάζα.

Οι δειγματολήπτες πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με αποστειρωμένη φόρμα μιας χρήσης, μάσκα για τη σκόνη, γάντια, λαστιχένιες μπότες, πλαστικά ποδονάρια, ειδικά απορροφητικά μάκτρα για μπότες, κατάλληλους υποδοχείς δειγμάτων.

Πριν τη χρήση τα μάκτρα πρέπει να υγραίνονται με αποστειρωμένο φυσιολογικό ορό ή να χρησιμοποιούνται έτοιμα υγρά μάκτρα.

Οι δειγματολήπτες πρέπει να φροντίσουν να αποκλείσουν την περίπτωση μόλυνσης των μάκτρων προτού χρησιμοποιηθούν και την επαφή τους με απολυμαντικά π.χ. οι πλαστικές καλύπτρες μποτών (πλαστικά καλύμματα για τα παπούτσια) πρέπει να φορεθούν, αφού περπατήσουν πάνω στο απολυμαντικό για τις μπότες και όχι πριν.

Όταν εισέλθουν οι δειγματολήπτες στο θάλαμο, όπου θα πραγματοποιηθεί η δειγματοληψία, πρέπει πριν να φορέσουν τα μάκτρα για μπότες ή τις «κάλτσες», να φορέσουν ένα νέο ζεύγος πλαστικές καλύπτρες. Συνήθως είναι ευκολότερο να φορέσουν επιπλέον ζεύγη καλυπτρών πάνω από τα προηγούμενα. Οι δειγματολήπτες θα πρέπει να φροντίσουν να χρησιμοποιήσουν νέο ζεύγος πλαστικών καλυπτρών για κάθε δείγμα και να μην γίνεται διασταυρούμενη μόλυνση των μάκτρων για μπότες από τα χέρια τους, όταν αλλάζουν καλύπτρες ή μάκτρα. Είναι προτιμότερο να χρησιμοποιούνται καινούργια γάντια μιας χρήσης κάθε φορά που αλλάζονται οι καλύπτρες των μποτών ή τα μάκτρα για μπότες.

Τα μάκτρα για μπότες ή οι «κάλτσες», θα πρέπει πριν φορεθούν να υγρανθούν προηγουμένως με απεσταγμένο νερό. Ο ευκολότερος τρόπος για να υγρανθούν τα μάκτρα για μπότες είναι να ρίξετε το απεσταγμένο νερό ή μέσα τους πριν τα φορέσετε πάνω από τις πλαστικές καλύπτρες μποτών ή στο εσωτερικό τους αφού τα φορέσετε. Επίσης το απεσταγμένο νερό μπορεί να προστεθεί, αφού φορεθούν οι μπότες με χρήση ψεκαστήρα.

Η περιδιάβαση των χώρων γίνεται κατά τρόπο ώστε να λαμβάνονται αντιπροσωπευτικά δείγματα όλων των μερών της εγκατάστασης. Στη δειγματοληψία περιλαμβάνονται όλοι οι ξεχωριστοί θάλαμοι σε μια εγκατάσταση. Το κάθε ζεύγος θα χρησιμοποιηθεί μόνο για 100 βηματισμούς. Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία στον επιλεγμένο τομέα τα μάκτρα αφαιρούνται προσεκτικά ώστε να μην αποκολληθούν από αυτά τα περιττωματικά υλικά που προσκολλήθηκαν. Κάθε ζεύγος τοποθετείται προσεκτικά στον ειδικό γι' αυτό περιέκτη ο οποίος σημαίνεται με τα στοιχεία του δείγματος (το είδος του δείγματος, ο κωδικός του σμήνους, η ημερομηνία δειγματοληψίας).

β. μέθοδος ομαδοποιημένων περιττωμάτων:

Για σμήνος με αριθμό πτηνών ≥ 1000 , συλλέγεται σύνθετο δείγμα που προέρχονται από 300 ξεχωριστά

δείγματα νωπών περιπτώσεων του 1 γραμ., τα οποία λαμβάνονται τυχαία από ένα αριθμό χώρων στο κτίριο όπου παραμένουν τα πτηνά, ή από κάθε ομάδα κτιρίων της εγκατάστασης όταν αυτά έχουν πρόσβαση σε περισσότερα του ενός κτίρια. Το σύνθετο δείγμα τοποθετείται σε κατάλληλους υδατοστεγείς πλαστικούς περιέκτες και σημαίνεται.

A.2) Σε ηλικία παραγωγής:

Η δειγματοληψία γίνεται κάθε δύο εβδομάδες στο εκκολαπτήριο στο οποίο η επιχείρηση αναπαραγωγής αποστέλλει αυγά προς εκκόλαψη. Στο δείγμα θα πρέπει να αναγράφεται ευκρινώς και ανεξίτηλα το είδος του δείγματος, ο κωδικός του σμήνους, η ημερομηνία δειγματοληψίας.

Για κάθε σμήνος αναπαραγωγής το δείγμα πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον ένα σύνθετο δείγμα από ορατάς λερωμένες εσωτερικές επενδύσεις καλάθων εκκόλαψης, τα οποία έχουν ληφθεί τυχαία από πέντε διαφορετικούς καλάθους εκκόλαψης ή χώρους στη μηχανή εκκόλαψης, έτσι ώστε να συγκεντρώνεται τουλάχιστον 1 τετραγωνικό μέτρο δείγματος. Εάν τα αυγά επώασης από ένα σμήνος αναπαραγωγής βρίσκονται σε περισσότερες από μία μηχανές επώασης, τότε λαμβάνεται ένα τέτοιο σύνθετο δείγμα από κάθε μηχανή επώασης.

Σε περιπτώσεις που δεν χρησιμοποιούνται εσωτερικές επενδύσεις στους καλάθους εκκόλαψης, λαμβάνονται 10 g θραύσματα κελυφών αυγών από 25 διαφορετικούς καλάθους εκκόλαψης, τα οποία πρέπει να θρυμματιστούν, να αναμειχθούν και να ληφθεί υπο-δείγμα 25 g. Η συλλογή θα γίνεται με κοχλιάρια δειγματοληψίας μιας χρήσης.

Ο δειγματολήπτης θα πρέπει να φορά γάντια μιας χρήσης και μάσκα.

B. ΜΕΤΡΑ ΒΙΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

B.1) στην εκμετάλλευση

1. Οι εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων πρέπει να είναι κατάλληλα κατασκευασμένες και να περιβάλλονται από φράκτη στην είσοδο του οποίου να υπάρχει σήμα που να απαγορεύει την είσοδο.

2. Σε κάθε εγκατάσταση θα πρέπει να εκτρέφεται μόνο ένα είδος πουλερικών και εάν είναι δυνατόν να εφαρμόζεται το σύστημα "all in all out".

3. Στις περιπτώσεις που στην επιχείρηση υπάρχουν περισσότερα του ενός σμήνη, τότε το κάθε ένα από αυτά αντιμετωπίζεται σαν ξεχωριστή οντότητα.

4. Οι θάλαμοι, καθώς και οι χώροι αποθήκευσης των ζωοτροφών πρέπει να είναι προστατευμένοι από την είσοδο άγριων και βλαβερών ζώων.

5. Όλες οι επιφάνειες των θαλάμων πρέπει να είναι κατασκευασμένες από υλικά που να επιτρέπουν τον εύκολο καθαρισμό και την απολύμανση αυτών.

6. Ο χώρος που περιβάλλει τους θαλάμους καλό θα ήταν να είναι καλυμμένος με τσιμέντο ή άλλο ανάλογο υλικό και σε κάθε περίπτωση απαλλαγμένος από βλάστηση ή χαλάσματα. Εξαίρεση αποτελεί η παρουσία δένδρων (εκτός αυτών για την παραγωγή φρούτων) για την προστασία των κτιρίων από τη ζέση.

7. Η πρόσβαση κατοικίδιων ζώων στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης πρέπει να απαγορεύεται.

8. Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προστασίας για την αποφυγή της διασποράς των ασθενειών μέσα στην επιχείρηση. Στο παραπάνω συμβάλλει η ύπαρξη αποδυτηρίων, καθώς και χώρων (π.χ. ντουζιέρες), για την προσωπική υγιεινή του προσωπικού και των επισκεπτών.

9. Μετά την απομάκρυνση των πουλερικών, η κόπρος πρέπει να απομακρύνεται και να ακολουθεί καθαρισμός και απολύμανση των χώρων. Συνιστάται να ακολουθεί βακτηριολογικός έλεγχος της αποτελεσματικότητας της απολύμανσης.

10. Πρέπει να γίνεται καταπολέμηση των τρωκτικών και εντόμων, χρησιμοποιώντας κατάλληλα προγράμματα μυοκτονίας και απεντόμωσης.

11. Ο επαναπληθυσμός των θαλάμων πρέπει να γίνεται με πουλερικά απαλλαγμένα σαλμονέλλωσης.

12. Όλες οι ζωοτροφές πρέπει να είναι επιβεβαιωμένα απαλλαγμένες από σαλμονέλλα πριν τη χορήγησή τους στα πουλερικά. Ενδεικνύεται η χορήγηση πελετοποιημένων ζωοτροφών, ή ζωοτροφών που έχουν υποβληθεί σε άλλου τύπου επεξεργασία, για να απαλλαχθούν από την παρουσία σαλμονέλλας. Οι ζωοτροφές πρέπει στη συνέχεια να αποθηκεύονται σε κλειστούς αποθηκευτικούς χώρους.

13. Η υδροδότηση των επιχειρήσεων πρέπει να γίνεται με νερό που προέρχεται από το δίκτυο ύδρευσης. Σε περίπτωση που αυτή υδροδοτείται με νερό άντλησης, πρέπει να εξασφαλίζεται η καταλληλότητά του για χρήση και να γίνεται περιοδικά μικροβιολογικός έλεγχος αυτού.

14. Τα άρρωστα και νεκρά πτηνά πρέπει να απομακρύνονται το συντομότερο δυνατό με τρόπο ασφαλή και αποτελεσματικό.

15. Κάθε επιχείρηση πρέπει να διατηρεί αρχείο, το οποίο να είναι στη διάθεση του επίσημου ελέγχου όποτε της ζητηθεί, στο οποίο να αναγράφονται οι ασθένειες, θάνατοι, τα θεραπευτικά σχήματα και οι χορηγούμενοι εμβολιασμοί.

B.2 Μέτρα βιοασφάλειας όσον αφορά το χειρισμό και τη μεταφορά των εκκολαπτόμενων αυγών.

1. Η στρωμή στους θαλάμους γέννησης των αυγών πρέπει να διατηρείται στεγνή και σε καλή κατάσταση. Επίσης η στρωμή στις φωλιές πρέπει να είναι καθαρή και σε επαρκή ποσότητα.

2. Η συλλογή των αυγών πρέπει να γίνεται σε συχνά χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον δύο φορές την ημέρα. Αυτά στη συνέχεια να τοποθετούνται σε καθαρούς και απολυμασμένους περιέκτες.

3. Τα λερωμένα, σπασμένα, ραγισμένα και χτυπημένα αυγά πρέπει να συλλέγονται σε διαφορετικούς περιέκτες και να μην χρησιμοποιούνται για εκκόλαψη.

4. Τα καθαρά αυγά πρέπει να απολυμαίνονται το συντομότερο δυνατό μετά τη συλλογή τους με τη χρήση κατάλληλων μεθόδων.

5. Τα απολυμασμένα αυγά πρέπει να διατηρούνται σε χώρο καθαρό, χωρίς παρουσία σκόνης, που να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για αυτό το σκοπό, σε περιβάλλον θερμοκρασίας 13-15 C και σχετικής υγρασίας 70-80%.

6. Τα αυγά μεταφέρονται στο εκκολαπτήριο μέσα σε καθαρές, απολυμασμένες θήκες, η επιφάνεια των οποίων έχει απολυμανθεί είτε με τη χρήση καπνού είτε με τη χρήση ενός υγρού κατάλληλου απολυμαντικού.

Γ. ΜΕΤΡΑ ΒΙΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΚΚΟΛΑΠΤΗΡΙΟ

Γ.1 Μέτρα βιοασφάλειας στις εγκαταστάσεις των εκκολαπτηρίων.

1. Η εγκατάσταση του εκκολαπτηρίου πρέπει να είναι αφενός απομονωμένη, ώστε να διευκολύνεται ο έλεγχος των ασθενειών και αφετέρου απομακρυσμένη από άλλες κτηνοτροφικές και ιδίως πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Πρέπει επίσης να διαθέτει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας.

2. Ο σχεδιασμός του εκκολαπτηρίου πρέπει να ανταποκρίνεται στον προβλεπόμενο ρυθμό εργασιών και

στις αρχές κυκλοφορίας του αέρα. Πρέπει να είναι έτσι κατασκευασμένο, ώστε να ανταποκρίνεται στην αρχή της ροής μιας κατεύθυνσης, τόσο όσον αφορά την κίνηση των αυγών και των νεοσσών, όσο και την κίνηση του αέρα.

3. Οι διάφοροι χώροι εργασίας που υπάρχουν στην εγκατάσταση του εκκολαπτηρίου, πρέπει να είναι φυσικά χωρισμένοι μεταξύ τους και εάν είναι δυνατόν να έχουν και διαφορετική παροχή αέρα. Οι χώροι αυτοί είναι οι παρακάτω:

- Χώρος παραλαβής και αποθήκευσης των αυγών.
- Δίσκοι τοποθέτησης των αυγών.
- Χώρος πραγματοποίησης του υποκαπνισμού.
- Επωαστήριο
- Εκκολαπτήριο
- Χώρος όπου γίνεται το ξεδιάλεγμα, το σεξάρισμα και η τοποθέτηση των νεοσσών στα κουτιά μεταφοράς.
- Χώρος αποθήκευσης των διαφόρων χρησιμοποιούμενων υλικών (κουτιά μεταφοράς των αυγών και των νεοσσών, υλικά συσκευασίας, κ.λπ).
- Χώρος για τον καθαρισμό του εξοπλισμού και τη διάθεση των αποβλήτων.
- Χώρος σίτισης προσωπικού.
- Γραφείο διοίκησης.

4. Όλα τα παράθυρα και οι αεραγωγοί πρέπει να προστατεύονται με σίτες από την εισβολή εντόμων και επιβλαβών ζώων.

Γ.2 Μέτρα βιοασφάλειας που αφορούν την υγιεινή της εγκατάστασης του εκκολαπτηρίου.

1. Η εγκατάσταση του εκκολαπτηρίου πρέπει να προστατεύεται γύρω-γύρω από φράχτη και η περιφράξη να διαθέτει είσοδο για τον έλεγχο των ατόμων και οχημάτων που εισέρχονται και εξέρχονται από αυτήν.

2. Πρέπει να αποφεύγεται η είσοδος άγριων πτηνών, άγριων και κατοικίδιων ζώων και να εφαρμόζεται κατάλληλο πρόγραμμα απεντόμωσης και μυοκτονίας.

3. Όλα τα απόβλητα, τα σκουπίδια κάθε είδους και ο παλιός και χαλασμένος εξοπλισμός πρέπει να απομακρύνονται.

4. Πρέπει να διαθέτει κατάλληλο σύστημα αποχέυσης.

5. Όλος ο εξοπλισμός και οι επιφάνειες του εκκολαπτηρίου πρέπει να εκκενώνονται (μόνο οι επίπεδες επιφάνειες), να καθαρίζονται, να πλένονται και να απολυμαίνονται αποτελεσματικά, με εγκεκριμένο απολυμαντικό.

Γ.3 Μέτρα υγιεινής όσον αφορά το χειρισμό των αυγών και των προϊόντων αυτών.

1. Οι χειριστές των αυγών στο εκκολαπτήριο πρέπει να πλένουν τα χέρια τους με σαπούνι και νερό και να φορούν καινούργιο, καθαρό εξωτερικό ένδυμα, πριν το χειρισμό των παραλαμβανόμενων εκκολαπτόμενων αυγών.

2. Οι χειριστές των νεοσσών και αυτοί που κάνουν το σεξάρισμα πρέπει να πλένουν τα χέρια τους και να αλλάζουν ένδυμα και μπότες, τόσο πριν ξεκινήσουν την εργασία τους, όσο και ανάμεσα στις διαφορετικές παρτίδες νεοσσών.

3. Οι νεοσσοί μιας ημέρας καθώς και όλα τα άλλα πουλερικά, πρέπει να αποστέλλονται μέσα σε καινούργια κουτιά μεταφοράς, ή εάν χρησιμοποιούνται μεταχειρισμένα, τότε αυτά πρέπει να είναι κατασκευασμένα από υλικό που να επιτρέπει τον καλό καθαρισμό και την απολύμανση ή τον υποκαπνισμό αυτών.

4. Η τοποθέτηση των νεοσσών μέσα στα κουτιά μεταφοράς πρέπει να γίνεται από προσωπικό που να φοράει καθαρά, αποστειρωμένα ρούχα, τα οποία και θα αλλάζει μεταξύ των διαδοχικών παρτίδων αποστολής.

5. Το όχημα μεταφοράς πρέπει να καθαρίζεται και να απολυμαίνεται πριν την φόρτωση κάθε παρτίδας νεοσσών.

Δ. Μέτρα βιοασφάλειας όσον αφορά το προσωπικό και τους επισκέπτες.

Το προσωπικό και οι επισκέπτες πρέπει υποχρεωτικά:

1. Να φορούν καθαρή ποδιά, καπέλο και ποδονάρια.

2. Να πλένουν τα χέρια τους με σαπούνι ή απολυμαντικό και να εμβαπτίζουν τα υποδήματά τους σε κάποιο απολυμαντικό μέσο, το οποίο θα αλλάζεται συχνά.

3. Να μην έρχονται σε άμεση επαφή με τα πουλερικά ή τα προϊόντα αυτών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Οι επίσημοι έλεγχοι συνίστανται σε ελέγχους των σημνών και της αποτελεσματικότητας των μέτρων βιοασφάλειας που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις αναπαραγωγής. Όλα τα λαμβανόμενα επίσημα δείγματα, συνοδευόμενα από τα προβλεπόμενα συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα σημασμένα, αποστέλλονται το ταχύτερο στα Κτηνιατρικά Εργαστήρια των παραγράφων 2γ ή 2δ του άρθρου 3 της παρούσας για τη διενέργεια των προβλεπομένων εξετάσεων. Για την αποστολή πρέπει να ενημερώνεται και τηλεφωνικά το αρμόδιο Κτηνιατρικό Εργαστήριο.

Οι δειγματολήπτες λαμβάνουν τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα ώστε να αποφευχθεί η μεταφορά οποιασδήποτε ασθένειας μεταξύ των εγκαταστάσεων.

Α) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:

Α.1) Επίσημοι έλεγχοι σημνών

Οι επίσημοι έλεγχοι των σημνών διενεργούνται τουλάχιστον στις εξής φάσεις παραγωγής:

1. στην εκμετάλλευση (με τη μέθοδο των μάκτρων):

α) εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη μετάβαση στη φάση της ωοτοκίας,

β) κατά τα τέλη της περιόδου ωοτοκίας, όχι όμως περισσότερο από οκτώ εβδομάδες πριν από τη λήξη του κύκλου παραγωγής,

γ) σε περίπτωση ανίχνευσης στα πλαίσια επίσημου ελέγχου ενός από τους αναφερόμενους στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 οροτύπους κατά τη δειγματοληψία στο εκκολαπτήριο (δειγματοληψία επαλήθευσης),

δ) όταν η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης υποπτεύεται λανθασμένα αρνητικά αποτελέσματα κατά την πρώτη επίσημη δειγματοληψία ή λανθασμένη θετική δειγματοληψία στα πλαίσια του αυτοελέγχου.

2. Στο εκκολαπτήριο κάθε 16 εβδομάδες.

3. Όταν απαιτείται η λήψη επίσημων δειγμάτων μετά την κοινοποίηση θετικών αποτελεσμάτων.

4. Όταν η αρμόδια αρχή το κρίνει αναγκαίο.

Για τη λήψη των δειγμάτων εφαρμόζονται οι τεχνικές δειγματοληψίας που καθορίζονται αντίστοιχα για τους αυτοελέγχους του μέρους Α του παραρτήματος Ι.

Σε περίπτωση διενέργειας δειγματοληψίας επαλήθευσης λαμβάνονται δείγματα είτε με τη μέθοδο των μάκτρων (παράρτημα Ι μέρος Α παρ. 3α) ή τη μέθοδο των ομαδοποιημένων περιττωμάτων (παράρτημα Ι μέρος Α παρ. 3β). Είναι δυνατόν επίσης, αντί των παραπάνω μεθόδων, να λαμβάνονται έως και πέντε ολόκληρα πουλερικά ανά θάλαμο της επιχείρησης, εκτός εάν κρίνεται

αναγκαία η δειγματοληψία σε μεγαλύτερο αριθμό πτηνών. Στις περιπτώσεις αυτές διενεργείται επίσης δοκιμή ανίχνευσης αντιμικροβιακών ή άλλων ανασταλτικών για την ανάπτυξη βακτηρίων παραγόντων στα δείγματα.

Τα πουλερικά, αφού θανατωθούν, συσκευάζονται σε υδατοστεγή συσκευασία και σημαίνονται με τα στοιχεία του δείγματος.

A.2) Επίσημοι έλεγχοι των μέτρων βιοασφάλειας

Οι επίσημοι έλεγχοι των μέτρων βιοασφάλειας συνίστανται σε έλεγχο των εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων και των εκκολαπτηρίων ο οποίος διενεργείται κάθε φορά που διενεργείται επίσημη δειγματοληψία των σμηνών ή του εκκολαπτηρίου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος Ι μέρος Β.

Τα ευρήματα του ελέγχου καταγράφονται σε ειδική έκθεση, η οποία τηρείται στο αρχείο της αρμόδιας κτηνιατρικής αρχής της Ν.Α και αντίγραφο αυτής επιδίδεται στον υπεύθυνο της επιχείρησης ή του εκκολαπτηρίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Στο εργαστήριο τα δείγματα πρέπει να διατηρούνται υπό ψύξη έως την εξέτασή τους, η οποία πρέπει να αρχίζει εντός 48 ωρών από την παραλαβή τους και έτσι ώστε η ανάλυση να αρχίσει τουλάχιστον 72 ώρες από τη συλλογή του δείγματος.

Η μέθοδος που εφαρμόζεται για την ανίχνευση και απομόνωση της σαλμονέλλας είναι η μέθοδος που συνίσταται από το κοινοτικό εργαστήριο αναφοράς για τη σαλμονέλλα στο Bilthoven των Κάτω Χωρών, η οποία περιγράφεται στην τρέχουσα έκδοση του σχεδίου του παραρτήματος Δ του προτύπου ISO 6579 (2002): «Ανίχνευση ειδών σαλμονέλλας σε περιττώματα ζώων και σε δείγματα του σταδίου της πρωτογενούς παραγωγής». Κατά τη μέθοδο αυτή χρησιμοποιείται ένα ημιστερεό μέσο (MSRV) ως το μοναδικό μέσο επιλεκτικού εμπλουτισμού το οποίο επωάζεται σε 41,5±10C για 2 χ 24±3 ώρες.

Οι περιέκτες των δειγμάτων μετά την άφιξή τους στο εργαστήριο πρέπει να απολυμαίνονται με ψεκασμό με οινόπνευμα 70% και να αφεθούν για τουλάχιστον 1 λεπτό.

Για τους σκοπούς του Προγράμματος ένα σμήνος ορνίθων αναπαραγωγής χαρακτηρίζεται θετικό για σαλμονέλλα εάν η παρουσία της σαλμονέλλας ανιχνευθεί τουλάχιστον σε ένα δείγμα του. Επιπρόσθετα, μετά την οροτυποποίηση των θετικών σμηνών, όλοι οι ορότυποι αναφέρονται ξεχωριστά, συμπεριλαμβανομένων των μη τυποποιήσιμων.

1. Δείγματα εκκολαπτηρίου.

α. Οι εσωτερικές επενδύσεις των καλάθων εκκόλαψης τοποθετούνται σε ένα λίτρο ρυθμιστικού διαλύματος πεπτόνης προθερμασμένου σε θερμοκρασία περιβάλλοντος. Ελαφρά ανάμιξη.

β. Θραύσματα κελυφών αυγών: Μετά την καλή ανάμιξη του δείγματος λαμβάνεται υπόδειγμα 25 γρ. προστίθενται 225 ml ρυθμιστικού διαλύματος πεπτόνης προθερμασμένου σε θερμοκρασία περιβάλλοντος. Ελαφρά ανάμιξη.

Συνέχεια της καλλιέργειας με τη μέθοδο ανίχνευσης όπως περιγράφεται παραπάνω (τροποποιημένη ISO 6579:2002 -παράρτημα D)

2. Δείγματα εκμετάλλευσης

α. μάκτρα για μπότες.

Για κάθε ζεύγος μάκτρων προστίθενται 225 ml ρυθμιστικού διαλύματος πεπτόνης προθερμασμένου σε θερμοκρασία περιβάλλοντος.

Στη συνέχεια στροβιλίζεται ελαφρά το δοχείο και τοποθετείται στον επωαστικό κλίβανο.

Τα πέντε ζεύγη μάκτρων μπορούν να ομαδοποιηθούν σε δύο δείγματα. Τα πέντε μονά μάκτρα που αποτελούν το κάθε ομαδοποιημένο δείγμα, τοποθετούνται προσε-

κτικά σε κατάλληλο περιέκτη και προστίθενται τουλάχιστον 225 ml ρυθμιστικού διαλύματος πεπτόνης προθερμασμένου σε θερμοκρασία περιβάλλοντος, ώστε να είναι όλα τα δείγματα πλήρως βυθισμένα στο διάλυμα.

Ελαφρά μάλαξη για να κορεσθεί πλήρως το δείγμα. Συνέχεια της καλλιέργειας με τη μέθοδο ανίχνευσης όπως περιγράφεται παραπάνω (τροποποιημένη ISO 6579:2002 -παράρτημα D)

β. σύνθετο δείγμα περιττωμάτων

Γίνεται προσθήκη ίσου βάρους ρυθμιστικού διαλύματος πεπτόνης προθερμασμένου σε θερμοκρασία περιβάλλοντος. Ελαφρά ανάμιξη.

Το δείγμα αφήνεται να μαλακώσει 10-15 λεπτά. Ελαφρά ανάμιξη. Αμέσως μετά σε 50 γραμ. του μείγματος που λαμβάνονται σε χωριστό περιέκτη προστίθενται 200 ml ρυθμιστικού διαλύματος πεπτόνης προθερμασμένου σε θερμοκρασία περιβάλλοντος.

Συνέχεια της καλλιέργειας με τη μέθοδο ανίχνευσης όπως περιγράφεται παραπάνω (τροποποιημένη ISO 6579:2002 -παράρτημα D).

Για τα δείγματα των μάκτρων από μπότες και των δειγμάτων περιττωματικών υλικών είναι δυνατόν να ομαδοποιηθεί ο επωασμένος ζωμός ρυθμιστικού διαλύματος πεπτόνης για παραπέρα καλλιέργεια. Για το σκοπό αυτό λαμβάνεται 1 ml από κάθε επωασμένο σε ρυθμιστικό διάλυμα πεπτόνης δείγμα, αναμειγνύεται καλά και ενοφθαλμίζεται το ημίρευστο υλικό MSRV με 0,1 ml του μείγματος κατά τα συνήθη.

Οροτυποποίηση

Κάθε θετικό δείγμα πρέπει να τυποποιείται στο εθνικό εργαστήριο αναφοράς για τη Σαλμονέλλα.

Η μέθοδος οροτυποποίησης που εφαρμόζεται είναι η μέθοδος Kaufmann-White.

Για τη διασφάλιση της ποιότητας, ένα μέρος από μη τυποποιηθέντα στελέχη αποστέλλονται στο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τις Σαλμονέλλες (BILTHOVEN- Ολλανδίας) με ανώτατο όριο 16 μη τυποποιηθέντα στελέχη, διαμοιρασμένα σε κάθε τρίμηνο.

Αποθήκευση των στελεχών

Τα απομονωμένα στελέχη πρέπει να αποθηκευθούν για 2 χρόνια.

Φαγοτυπία

Από κάθε θετικό δείγμα για S. Enteritidis και S. Typhimurium το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Σαλμονέλλα μπορεί να προβαίνει στις κατάλληλες ενέργειες για τη διενέργεια φαγοτυπίας (πρωτόκολλο Οργανισμού Προστασίας της Υγείας -HPA, στο Colindale, Λονδίνο).

Τεστ της αντιμικροβιακής ευαισθησίας

Για επιδημιολογικούς λόγους όπου είναι δυνατό θα πραγματοποιείται τεστ αντιμικροβιακής ευαισθησίας για κάθε ορότυπο ανά κάθε σμήνος με την εφαρμογή εφόσον είναι δυνατό ποσοτικών μεθόδων και των κριτηρίων CLSI.

Άρθρο 12

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη δημοσίευση της παρούσας καταργούνται όλες οι αναφορές και τα αντίστοιχα μέτρα που αφορούν τους ορότυπους enteritidis ή typhimurium τα οποία περιλαμβάνονται στην υπ' αριθμ. 356391/1.7.1999 (Β' 1457) απόφαση Υπουργού Γεωργίας «Εφαρμογή Προγράμματος Ελέγχου Σαλμονελλών».

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7 Ιουνίου 2007

Με εντολή Υφυπουργού
Ο Γενικός Γραμματέας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΙΑΔΑΣ

* 0 2 0 1 0 1 1 2 1 0 6 0 7 0 0 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr